

Uzun illər, uşaqların sevə-sevə oxudugu "Kəjərçin" jurnalınının baş redaktoru işləmiş mərhum şairimiz Tofig Məhmud daha çox uşaq şeirlərinin müəllifi kimi tанынырды. Amma o, eyni zamanda, bəjüklər üçün yazılmış bir çox povest və hekajaların, lirik şeirlərin də müəllifiydi. Şairin arxivindən oxuculara təqdim etdiyimiz bu lirik şeirlərin bir az kədərli ovqatı jətin onu sevənləri də kəvərdəçək. Amma bir təskinlik var ki, şairlərin əzləri əlkə də, sözləri gəlyir. Və Tofig Məhmudun, əzү kimi səmimi, sadə və iddiasız şeirləri də, оnu əz oxucularынын gəlbində həmişə jəşadəçəg.

ТОФИГ МАҲМУД

(РАМИЗ РӨВШӘНӘ)

Mən оlүмүн bir аныг
көлжəсини корүрөм,
Онун соғу, гараныг
өлжəсини корүрөм.
Чəтинди гийү-галда
оmүр жүкү-дашымаг,
Өлүмө кедən jолда
jашамаг лəзимды, jашамаг!..

АНАМЫН ГЭБРИ ӨНҮНДӘ

Jенə дə, кəдərли, сəжит, аhəстə,
Кəлиб дəјансам дə гəбриңин үстə,
Кор сəндən нə гəдэр узгам, аnа,
Сачым ағарса дə, ушағам, аnа.

Ушагтəк гəбриңə гысылырам мən,
Məнə бу гəбирдən догмасы jохду.
Гəбринин jанында гызынырам мən,
Ким дəјир, торпағын үзү сојугду?!

Бу ағры, бу əзəб дə нəдир, аnам,
Hələ дə, гəлбими кəјнəдир, аnам.
Hələ дə, гурумур кəзүмдəки нəм,
Торпагдан алырам əтрини сəнин.
Елə кəврəлирəм,
елə билирəм.

Mən аз истəмишəм хəтрини сəнин.
Дуја билмəмишəм мəһнəтлəрини,
Jарымчыг кəсмишəм сəһбəтлəрини,
Сəнə аз нəдijə бағышлəмышам,
О ағ сачларыны аз охшəмышам!..

Нəр дəрди-сəриңə jəтсəм дə, аnа,
Үрəјин дəјəни етсəм дə, аnа,
Jенə дə, үрəјим сəжит дəјанмаз,
Инди бунлар мəнə аз корүңүр, аз.
Jох икən, jенə дə аnамсан, аnа,

Mənimчən үмидсən, инəмсан, аnа.
Руһ kimi дуурам сəни чəгымдə,
Кəзүн кəзүмдəди, гəғын гəнымдə!..

Jенə дə, кəдərли, сəжит, аhəстə,
Кəлиб дəјанмышам гəбринин үстə.
Донуб, даша донуб кəдəрим, аhым,
Кəлир бу кен дунја мəнə дар kimi.
Билирəм, гаршында jохду кунəhым,
Аmmа дəјанмышам кунəhкар kimi.

•••

(НИКМƏТ ЗИЯНЫН ХАТИРƏСИНƏ)
Mən сəни корүрөм jенə салғасағ,
Инəн, мəним үчүн jохду jохлуғун.
Кəзүмүн онундə чанланыр аnағ
Гүрүрүн, вугарын, кəзүгəхлуғун.

Достлара пəј вердин əз ишығындан,
Инди нəчү достун достсуз гəлыбды.

Душуб мəчлисимиз jарашығындан,
Сəзүмүз, шеримиз дүссүз гəлыбды.

Инди хатирəди, солғун хатирə —
Нəгмəјлə, шерлə jарышмағымыз.
Jүз дəрдə, ағрыя дəзүб, бəш jерə
Арабир күсүшүб-барышмағымыз.

Ағ jелкən ачылыб сəни апарар
Елə бир jерə ки, дəриңдən дəрин.
Вахт кəлэр, фыртыңа, туфан гəпарар.
Дамлə тəмсиллəрин, кинəлəрин.

Күл-чəчүклər ачар, чəјраңлар гəчар.
Пəјыз дурналары отүрэр сəнсиз.
Нəнəлэр jенə дə нəгыл данышар.
Кəјдən үч алманы кəтирэр сəнсиз.

... Кəздə пəрылдајан шəһ kimi күмүш
Ағлајан үрəјин бир гəтрəсиди.
Киминди узгадə гəгəн о күлүш?
О сəнин руһунун гəгəлəсиди!..

(СƏНƏ ...)

Дəрд-сəр чəхалдыгча вахтым аз гəлыр,
Сəн идин нəр jердə сəзүм, сəһбəтим.
Вахтым азалдыгча сəнки азальр
Сəнə мəһбəбəтим, гəјгым, дигтəтим.

Нə даным, күлүрим кəчмир əсəбсиз,
Шүбнə дəнизиндə үзүрсən бəзən.
Кунəhым олмадан jерсиз, сəбəбсиз,
Məңдən иңчијрсən, күсүрсən бəзən.

Иңчилик дуулан сəзүңдə сəнин
Нə гəзəб-чəрпəныр, нə кин, нə нифрəт.
О күсən, ачыглы кəзүңдə сəнин
Məһбəбəт jашајыр, аnағ мəһбəбəт.

Чəј kimi күкəрjиб бир ишыг jолу
Ахдыгча нурланыр о сəф үрəјин.
Сəвкijлə долуду, сəвкijлə долу,
Сəнин иңчимəјин, сəнин күсмəјин.

Jолумдə, ишимдə бəзən сапырам,
Нə кəвiтəр умурсан, нə иңчи мəңдən,
Mən кəвiтəр гəлырам, иңчи талырам
Сəнин күсмəјиндən, иңчимəјиндən!..

•••

Тум-тум гəлыб,
Шум-шум гəлыб
Аnа торпаг
варлыгымдə.
Чичүк-чичүк,
Jарпаг-jарпаг
варлыгымдə.
Mən озүмү бу торпага охшатмышам,
Синəсиндə jашадыгым
Бу торпагы илiр боју
үрəјимдə jашатмышам.
Билирəm ки, бир мəзəрын дарлыгында
чүрүјүб jох олачағам.
Jох олсам дə, —
Варлыгымдə jашатдыгым
Бу торпағын варлыгында
əбədilik гəлачағам!..